Philippians

Paul Bimbom Bedberre Nawu God Nuye Bininj kore Kunred Philippi

Philippians 1:1-2

1 Ngaye nawu Paul ngabimbun nahni djurra. Dja nganedjarrkdi nawu Timothy kondah, nawu ngad nganebokenh nganedjalmarnedurrkmirri nuye Christ Jesus. Ngaye ngabimbom ngudberre bininj nawu God nuye, ngudda nawu ngurribelbmerrinj Christ Jesus dja ngurrihni kore kunred Philippi. Nahni djurra bedberre warridj birrimekbe bininj kore ngudda nawu kabirriwohrnahwohrnan* dja mak nawu kabirridurrkmirri kore yiwarrudj ngarre.

2 Ngaye ngadjare God nawu karriyime Ngabbard, dja mak Jesus Christ nawu Kawohrnan Rowk bu ngundidjalkongibun dja mak ngundiwon kunmodmikenh.

Ngaye Paul Ngahdjaldi Yiwarrudj Ngudberre Munguyh

Philippians 1:3-11

3 Ngaye burrbun ngudberre munguyh dja wanjh ngahdjalmanjbun God bu nguddakenh ngudberre.

4 Bu ngaye ngahdi yiwarrudj ngudberre, wanjh ngadjalnjilngmak munguyh.

---

* **1:1** Yikahwi bininj kabindingeybun bininj nawu kabindiwohrnan birribuyika kore yiwarrudj “bishop”.

5 Yoh, ngad karridjarrkkarrme manbu yi-
warrudj bu ngad wanjh karridjarrkyikadjur-
ren mahni kunwok kunmak duninjh kore ker-
rngehkenhni dja mak bu bolkkime munguyh.
6 God dedjingmey kurduyimeng kundjalmak
duninjh ngudberre, wanjh nungka kayakwon
kore kadjaldurrkmirri kukange ngudberre kore
kunbarnangarra bu Christ Jesus kamdurndeng
kabolkyime. Ngaye kuhni ngaburrbun bu djal-
woybukkih duninjh.
7 Ngaye djalburrbun ngudberre rowk bu kun-
injkunukenh, kore kuhni mandjad duninjh. Kun-
mekbekenh ngudda munguyh karrme ngud-
berre kore kukange ngardduk. God kankon-
gibun kadberre munguyh, ngudda dja mak
ngaye. Bolkkime ngaye wanjh ngahrurrkkendi
kore prison, dja yikahwi mak ngaye ngaben-
marnemulewan bininj manbu kunwok kunmak
duninjh dja ngabenbukkabukkan kore kunmek-
bekenh ba bu bedda kabirriwoybukwon. Bonj,
dja wanjh kaddjarrkberre rowk.
8 Ngaye wanjh marnedjare ngudberre yi-
man kayime Christ Jesus kanmarnedjare. God
ngankangenan kore kunwoybuk ngayime.
9 Bolkkime ngaye ngahdjaldi yiwarrudj dja
ngahdjaldjawan God bu kunmekbekenh ba
nungka ngunmarnbun ngudberre bu ngurri-
marnedjaremerren bulkkidj duninjh, dja war-
ridj ngurriwernhborlhmen nungka, dja mak bu
ngurridjalburrbun bu djal mandjad.
10 Dja ngadjawan bu nungka ngunmarnbun ba
bu ngurridjalburrbun kore kunmayali mandjad.
Wanjh kunukka kalukburrk bu kabolkyimerran

Christ nuye kunbarnangarra, ngudda ngurridjal-
maknin kore nungka, dja minj ngunwelengname
bu njalehnjalekenh.
11 Dja mak Jesus Christ ngunmarnedurrk-
mirri ngudberre bu ngunmarnbun ngurridjal-
mak nawu bininj kore ngurridjalkurduyime kun-
mak, ba bu birribuyika bininj rowk kabirriyime
bu God nawu namakkaykenh duninjh, dja kabir-
riburlume nungka.

Bu Paul Kayolyolmerren Kore Kahrurrkkendi Manbu Prison
Philippians 1:12-19

12 Ngardduk nawu karridangerrinj, ngaye
ngadjare ngudda ngurriburrbun bu kunin-
jkunukenh. Ngaye bu kunwarrekenh ngan-
marnekurduyimerranj ngaye dja bu ngandikur-
rmeng kore ngahrurrkkendi manbu prison. Dja
bonj, bu ngahdi kondah wanjh manbu kunwok
kunmak nuye Jesus kahdjalwarlahmen!
13 Ngayime bu birriwern bininj ngandi-
wobekkang ngaye bu bolkkime ngahdi. Djamun
nawu kabirrirurrknahnan kondah kore kunrur-
rkkimuk, dja mak nawu birribuyika bininj rowk,
wanjh kabirriburrbun bu ngaye ngandikukkang
wirlmurrng rayek duninjh dorrengh kunmek-
bekenh bu Christkenh ngabenmarnemulewan
birriwern bininj.
14 Dja mak birriwern bininj nawu ngad
karridangerrinj kore nawu Kawohrnan
Rowk, bedda kabirriburrbun bu ngaye
ngahdukkayindi, wanjh kabirrikangebukmen

ngayekenh dja kabindimarnemulewan bininj bu Jesuskenh, minj mak kabindikengehme.

15 Kumekbe nawu yikahwi bininj birribuyika kabindimarnemulewan bu Christkenh kore minj kunmakkenh, kunubewu bedda kabirrikirnworren bu ngayekenh dja mak kabirridjaldjare yimankek ngandiyurrhke ngaye. Dja yikahwi nawu birribuyika kabirrimulewan nawu Christ kore kunmakkenh.
16 Bedda wanjh ngandimarnedjare ngaye, dja kabirriburrbun bu God ngankurrmeng kondah ba bu ngamarnemulewan kunwok kunmak duninjh kore ngabenbukkabukkan nawu birriwarlahkenh bininj rowk.
17 Birrimekbe bininj nawu kabirrihmulewan bu minj kunmakkenh, wanjh kabirriyime bu djal bedmandeleng kore bedberrekih ba bu kabirriburlumerren. Bedda mak kabirridjaldjare ngandimarnekarrerayekwon ngaye bu ngarrukkayindi wirlmurrng dorrengh kondah.
18 Bonj. Marneyime ngudberre. Ngaye ngadjalnjilngmak duninjh bu kunmekbekenh nawu birriwern bininj kabirrimulewan bu Christkenh. Yikahwi kore kunmakkenh, yikahwi kabirriyime kore kunwarrekenh. Dja bonj! Bu bedda kabirriyolyolme nawu Christ, wanjh kunwernhkuken, dja ngadjalnjilngmak.

Yoh, dja ngaye ngadjalnjilngmarrmarr munguyh.
19 Ngaye ngaburrbun bu ngudda kandimarnedi yiwarrudj, dja mak nawu Namalngmakkaykenh nuye Jesus Christ nganbidyikarrme

ngaye. Wanjh kumekbebeh, ngaye ngadjalburrbun kunmak nganmarnekurduyimerran, dja ngabongyerrkme.

Bu Ngandibun Ngarrowen Nuye Jesus, Wanjh Kunukka Kundjalmak
Philippians 1:20-26

20 Kore kahdokme nawu njalehnjale ngadjare, ngaye munguyh ngadjalburrbun kore kuninjkunukenh. Bu ngaye ngahdjaldarrkiddi, ngaye munguyh ngahdjare ngahkurduyime kore kunmakkenh nuye Christ. Bu bolkkimekenh, ngaye wanjh ngadjare bu ngakangebukmen dja mak minj ngakele bu ngabenmarnemulewan nungkakenh. Bu ngaye ngadjaldarrkid dja mak yiman bu ngarrowen, wanjh ngaye ngabendjalmadbun bu bininj kabirriburlume Christ.
21 Dja bu ngaye ngadjaldarrkid, wanjh kunukka ngaye munguyh Christ nganebelbmiyindi. Dja bu ngarrowen, wanjh kunukka kunwernhmak duninjh.
22 Bu yiman kunburrk ngardduk ngadjaldarrkid, wanjh kuhni ngaye ngadjalkurduyime kunmak nuye kore Christ. Nawu ngaye ngadjalnjilngmak bu yiman ngarrarrkid dja mak bu ngarrowen. Adju, baleh ngadjare nganmarneyimerran?
23 Ngaye minj ngadjarrngbun bu baleh manbu karrokme kore ngaye ngardduk. Ngaye ngadjaldjare ngabawon mahni kundarrkid dja ngare nganeni nawu Christ. Kunmekbe wanjh kunukka kundjalmak duninjh.

24 Dja ngaleng bu ngadjaldarrkid wanjh
kunukka ngaye ngarrurrkmirri kore bidyikar-
rme ngudberre.
25 Nakka kunwoybuk, dja kunmekbekenh
kunu ngaye ngaburrbun bu ngadjaldarrkiddi
bolkkime ba bu kunmekbekenh karridjarrkni
rowk ba bu karridjarrkmurrngrayworren kore
ngurriwoybukwon Jesus dja bu kuhni ngurri-
marrmarr dorrengh.
26 Wanjh kaluk bu ngaye ngamre yawoyh-
nan ngudberre, wanjh ngudda ngurriwernhn-
jilngmakmen duninjh kore ngurribelbmerren
nawu Christ Jesus bu nganmarnekurduyimerran
ngardduk.

Ngurrikurduyime Mandjad Nuye Jesus
Philippians 1:27-30

27 Kububuyika kunwern kambebme kad-
berre, dja njalehnjale ngunmarnekurduyimer-
ran. Bonj, wanjh ngurridjalyime kunmakkenh
kore maninjmanu kunwok kunmak manbu
Christkenh. Kuhni wanjh ngaye bu minj ngamre
yikan, dja ngaleng djalwobekkan ngudberre
bu djarrehbeh, wanjh yiman ngudda ngurrihni
kunmak. Wanjh ngaye burrbun ngudberre
nawu ngudda ngurrihdjalmurrngrayek kunmek-
bekenh ngudda ngurriyimerran yiman ngur-
ridjalkangekudjihni dja mak ngurridjarrkmay-
alirohrokni bu ngurridjaldjarrkyime kore ngur-
rbenmarnemulewan bininj rowk manbu kun-
wok manmak duninjh kore kabiyolyolme Jesus.
28 Dja minj ngurrbenkengehme bininj nawu
kabirridjare ngundingurdke. Kaluk bu bedda

ngundinan ngudda ngurrikeleyak, wanjh bedda kabirriwohburrbun God nungan kabenbularrbun bedberre, dja mak nungka ngunngehke ngudberre. God kakurduyime rowk.

29 God nungka nawu ngundjalkongibun dja mak kunmak ngunmarnekurduyimeng ngudberre, dja ngunmarnbom ngudberre bu ngurriwoybukwong kore Christ, dja mak ngunmarnbun ngudberre bu ngurridjakbekkan yiman kayime Christ nuye. God wanjh kuhni kakurduyime bu Christkenh.

30 Yoh, ngudda nawu ngurringalke kunwern kunyid bu kamarnbuyindan dja mak manbu karohrok ngaye ngahkarrmi. Ngudda kandiwobekkani bu kerrngehkenhni ngakarrmi kunwern kunyid. Dja mak ngurrihdjalburrbun bu ngaye bolkkime ngahdjalkarrme maninjmanu kunyid.

2

Bu Ngurribelbmerren Christ, Wanjh Ngurrimarnedjaremerrimen

Philippians 2:1-4

1 Ngudda nawu ngurribelbmerrinj Christ, wanjh nungka ngunkangemarnbom. Dja mak nungka ngunmarnedjareminj, dja kunu ngunnjilngmarnbom ngudberre. Ngurridjalkarrme rowk nawu Namalngmakkaykenh dja wanjh ngurribelbmerrinj kore ngurrikudjihminj. Ngudda mak ngurrikongiburren dja ngurridjalyimerren bu kunkongi dorrengh kore ngudmandeleng.

2 Mah wanjh, ngaye ngadjalmarrmarr duninjh
bu ngudda ngurridjarrkwokmarnburren kund-
jalkudji bu ngurrimayalikudjihnin, bu ngudda
ngurrimarnedjaremerren nawu ngudmandeleng
dja mak ngurridjarrkyimerran yiman ngurrid-
jalkangekudjihnin dja mak ngurrimayalikudjih-
nin rowk.
3 Yuwn bu ngudmandeleng ngurriburlumer-
ren, dja yuwn ngurridjare bu ngurriyurrhker-
ren. Ngurrimarladjworrimen. Yuwn bu ngudda
kuninjkunu ngurrimayaliburlumerren. Bu ngur-
ribebbehmayalibubuyika, wanjh kunu ngudman
ngurrimayalibekkarrimen.
4 Yuwn ngudmandeleng bebbehbeh ngurrid-
jalburrburren kore ngudberre, dja ngurridjal-
bidyikarrmerren.

Ngad Karringunjdjikan Nawu Kawohrnan Kadberre Christ Jesus

Philippians 2:5-11

5 Ngudda ngurrimarnburrimen ba bu ngurri-
mayalirohrok yiman kayime Christ Jesus.
6 Nungka wanjh God duninjh, dja minj djareni-
wirrinj bu marnburrimeninj kundulkarre dor-
rengh nuye ba bu burlumerrimeninj yiman God
rerrih.
7 Djal burrkyakni. Nungka djalbawong rowk
dja marnburrinj yiman kayime djal yeng. Dja
nungandeleng marnburrinj bu yimerranj nawu
bininj kabimarnedurrkmirri God. Wanjh kunu
nungka yimerranj bu djalbininj duninjh.
8 Kunmekbekenh wanjh nungka danginj bu
kurduyimerranj. Wanjh djalmarnburrinj nun-

gandeleng kukmarladjworrinj. Nungka bidjalwernhwokmarrkmangi God dja kunu wanjh doweng. Kaluk nungka kurrmerrinj bu djaldoweng kore kundulk cross.

9 Wanjh kunmekbekenh kunu God bidjalwernkukenwong duninjh, dja mak bingeywong manmekbe kunngey manbu manngeykuken duninjh bu kabenngeyyurrhke manbu birringeybubuyika rowk.

10 Kaluk bu yerrekah karridjalmirndewarlahkenh bininj karrimarnebarddurrukkurlhdan nuye Jesus, ngad bininj nawu karrihni kore kondah kurorre, dja nawu birridjalwernkenh kabirrihni kore heaven warridj, dja mak nadjalwern duninjh nawu kabirridi kore kanjdji ngarre kurorre.

11 Dja mak karridjalmulewan rowk bu Jesus Christ wanjh nungka kadjalwohrnan rowk duninjh, wanjh kunu karrikuniburlume God nawu Kornkumo.

God Ngunmarnedurrkmirri Kore Kukange Ngudberre

Philippians 2:12-18

12 Mah wanjh ngudda nawu ngaye marnedjareminj ngudberre, ngudda wanjh kandiwokmarrkmangi munguyh bu kerrngehkenhni, bu ngaye karridjarrkni kore ngudda dja bu bolkkime ngaye ngahni djarreh, wanjh ngudda munguyh kandidjalwokmarrkmang ngaye. Bu bolkkime wanjh ngurridjalmarnedurrkmirrin God ba bu nungka karrurrkmirri nawu

ngunngehke ngudberre bu yerrekah.
Ngudda wanjh ngurrimarnekelenin yiman
ngurrimarnekukdeldelme kore nungka nuye!
13 Yoh, God nungan kahdurrkmirri kore
kukange ngudberre, dja nungka mak ngunmay-
aliborledke ngudberre ba bu ngudda ngurrid-
jare ngurriwokmarrkmang kore nungka. Wanjh
kunukka ngunwon ngudberre kundulkarre nuye
ba bu ngudda ngurrikurduyime kunmakkenh
kore nungka kadjare.
14 Mah wanjh, ngurrinjilngmaknin kore ngur-
ridjalmarnedurrkmirri nuye. Yuwn bu ngur-
riwokkihnjurluhnjurlukmi, dja yuwn bu mak
ngurridangwerren.
15 Ngurriburrbu, ngad karriyimerranj wurd-
wurd nuye God. Dja ngurrikangebelenin dja
mak ngurridjalkurduyimen kunmak munguyh
bu ngurridjalmaknin. Wanjh kunukka ngur-
rikukbame yiman mankokkarrng kore kondah
kubolkmunun, kore birribuyika bininj kabir-
rikurduyime kundjalwarre duninjh munguyh.
16 Dja wanjh ngudda munguyh ngurriyingk-
ihkarrme kunwok manbu ngunmalngdarrkid-
won. Wanjh kunu ngaye ngaburlumerren ngaye-
mandeleng bu ngudda ngudberre kore kunbar-
nangarra nuye Christ, dja kunukka ngaburrbun
bu ngaye minj ngadjalbolkmayi kore ngaye ngar-
rurrkmirranginj kore ngudda ngudberre.
17 Dja wanjh ngudda ngurriwernhwoybuk-
wong God, dja ngurriyimerranj yiman kayime
ngurrikanjkurrmerrinj nuye, dja mak ngurri-
marnedurrkmirri nuye. Wanjh kunmekbekenh
kunu ngaye wanjh ngadjalmarrmarr. Dja bu

ngaye wardi ngarrowen yiman kayime ngakan-
jkurrmerren kore God, ngarridjarrkmarrmarr
bu ngudda dorrengh.
18 Wanjh kunu kadjalrohrok, bu ngudda wanjh
karridjarrkmarrmarr bu ngaye dorrengh.

Paul Benbeneyolyolmi Bininj Bokenh Nawu Timothy dja Epaphroditus
Philippians 2:19-30

19 Bu Jesus nawu Kawohrnan Rowk ngan-
bidyikarrme, wanjh ngadjare bu ngamunkewe
Timothy ngudberre bu baleh nuk kabolkyime, ba
bu ngaye nganjilngmakmen bu ngayemandeleng
wobekkan ngudberre kore Timothy ngunmule-
wan.
20 Nungka ngunmarnedjare ngudberre dja
kadjare munguyh bu ngurridi kunmak. Wanjh
kunmekbekenh nungka nadjalkudji bu ngaya-
woyhmunkewe kore ngudberre.
21 Birribuyika bininj kore bedmandeleng
kabirridjare, dja minj kabirriburrbun munguyh
kore Jesus Christ kadjare.
22 Ngudda wanjh ngurriburrbun nawu
namekbe Timothy bu nungka nadjalmak bininj.
Nungka wanjh nganedjarrkdurrkmirri ngaye
yiman nabeywurd bu nganedjarrkmulewani
manbu kunwok kunmak.
23 Wanjh kunmekbekenh kunu ngaye nga-
balmunkewe nungka. Dja med rerrih, ngaye
nganan werrk bu baleh kakurduyimerran ngard-
duk.
24 Ngaye ngahdjalmadbun nawu Kawohrnan
Rowk bu nganbidyikarrme wanjh kunukka

ngayeman ngamyikan ngudberre, wanjh darnkih kabolkyime.

25 Dja mak ngaye ngadjare ngayolyolme warridj nabadbuyika bininj. Ngudda wanjh ngurriburrbun nawu kangeyyo Epaphroditus nawu nganedanginj. Nungka nawu nganedjarrkdurrkmirri ngaye, dja nganebidyikarrmerren bu ngad yiman kayime djuram* nawu Christ nuye. Ngudda wanjh ngurrimunkeweng nungka bu kumwam kore ngaye bu nganbidyikarrme kore kunyid ngahkarrmi. Wanjh bolkkime ngaye ngaburrbun bu ngabaldurndiwe ngudberre.

26 Nungka wanjh njilngwarreminj bu ngudda ngurriyingkihwobekkang bu nungka dulkkihdulkkihyoy, wanjh nungka bolkkime kadjare kabaldurndeng ngudberre, dja wanjh ngundjalmarnedjare.

27 Nungka wanjh woybukkih djakkimukni bu darnkih dowimeninj, dja God bidjalkongibom nungka bu bidjalmarnbom. Nawu God ngandjalkongibuni ngaye warridj. Bu Epaphroditus dowimeninj, wanjh kunukka ngaye ngahdjalnjilngwarremeninj duninjh.

28 Wanjh kunmekbekenh ngaye ngadjare bulkkidj bu ngabalmunkewe bolkkime ngudberre ba bu ngudda ngurrinjilngmakmen bu ngurrinan, dja ngaye minj mak ngayawoyhkangewarre.

29 Ngurrikima nungka bu kamre, bu kuninjkunukenh ngudda ngurrikukbelbmerrinj kore nawu Kawohrnan Rowk bu ngurridjalnjilng-

---

* **2:25** “Djuram” kamenyime “nawu soldier”.

maknin. Ngudda wanjh munguyh ngurrben-
burlumen bininj birrimak yiman kayime Epa-
phroditus.
30 Nungka kuyindowimeninj bu nungka
bidjalmarnedurrkmirri kore Christ. Nungka
wanjh nganmarnekuyindowimeninj ngardduk
bu nganbidyikarrmeng, bu kunmekbekenh
ngudda djarreh ngurrihni, dja ngudda minj
kandibidyikarrmeninj.

3

*Ngurriburlumen Nawu Christ, Dja Yuwn Ngud-
mandeleng Ngurriburlumerren*

Philippians 3:1-11

1 Mah wanjh, nawu karridangerrinj, ngurrid-
jalnjilngmaknin bu ngudda ngurridjarrkrawor-
ren bu kuninjkunukenh kore nawu Kawohrnan
Rowk! Ngaye ngabimbun nahni djurra bu
yawoyhbengdayhke ngudberre nawu kore ngaye
ngokko bukkabukkang. Ngaye wanjh nganjilng-
mak bu ngakurduyime kuhni, wanjh kunukka
ngudda ngunbidyikarrme ngudberre bu ngurri-
nahnarrenkenh.
2 Kab ngurrinahnarrimen! Birrimekbe nawu
birriwarre bininj, wanjh ngaye ngayime bedda
yiman duruk nabang! Bedda nawu kabirrid-
jare ngundikanjdadjdadjke ngudberre kore kun-
burrk ngudberre ngundilakkayenwon.
3 Ngudda dja ngaye, ngad wanjh yiman
karrilakkayen duninjh kore kunmalng kad-
berre, bu kunmekbekenh kunu nawu Namal-
ngmakkaykenh kumwam Godbeh bu kanmarn-
bun ngad karridi yiwarrudj God kore mandjad

duninjh. Ngad wanjh karridjalburluburlume
nadjalkudji nawu Christ Jesus. Dja yuwn bu kar-
riwoybukwon njalenjale kore djal bininjkenh.
4 Dja ngaleng, bu ngaye ngadjareniwirrinj
wanjh ngaburlumerrimeninj ngayemandeleng
kore ngakurduyime bu djalbininjkenh!
Nawu ngaye ngadjalkurduyimeng kunmak
kunwernkenh bu ngabenyurrhkeng nawu
birribuyika bininj.
5 Ngaye wanjh ngandilakkayenwong bu ngaye
wurdyawni bu kunkodjkeni eight. Ngaye ngar-
ranginj kore namud nawu Israel benkebmawah-
meng, dja mak ngarriredboni kore mawah-
mawah ngardduk Benjamin namud nuyeni. Dja
mak ngardduk namud kore Hebrew dja mak
ngaye warridj. Wanjh ngaye ngayimerranj
Pharisee bu ngarriwernhkarrenahnani manbu
mankarre ngadberreni, ngad nawu Jews bininj.
6 Ngaye ngawernhdurrkmirri maninjmanu
mankarrekenh, wanjh kunmekbekenh ngaye
munguyh ngabendjalbuni nawu yiwarrudj bed-
berreni. Ngaye munguyh ngamarrkmayi manbu
manmekbe mankarre dja ngaye minj ngabakke-
meninj manmekbe manu Jews ngadberre.
7 Ngaye yimankek ngayimi manmekbe manu
mankarre bu nganmarnbuyi bu ngakukenwor-
rimeninj kore God. Dja burrkyak, wanjh bu
bolkkime manmekbe minj manyawoyhkuken
kore ngaye. Kaluk ngaye wanjh ngadjalwarnyak-
minj rowk, dja bolkkime ngadjaldjare ngaye
ngamunkekadjung nawu Christ.
8 Yoh, ngaye ngadjalbawong yehyeng rowk
bu bolkkime ngaye ngaburrbun Christ Jesus

nawu nganmarnewohrnan ngardduk. Kuhni wanjh kunkimukkenh. Nawu nungka nadjalmak duninjh kore yehyeng rowk, nawu nungka nawernhkuken duninjh kore yehyeng rowk. Ngaye wanjh ngaweng rowk nawu ngahkarrmi ba bu ngadjalwernhkarrme nawu Christ. Bu bolkkime ngaye ngadjalyime nawu namekbe nabubuyika yiman kayime nawarre duninjh, nawu minj karriyawoyhdjare.

9 Wanjh bu bolkkime ngaye nganekukbelbmerrinj munguyh. Bolkkime minj ngaburlumerren bu ngahkarrme manbu mahni mankarre, manbu minj nganmarnbun bu ngamak nuye God. Burrkyak. Bolkkime God nungandeleng nganmulewan bu ngaye ngamak bu kunmekbekenh ngaye ngadjalwoybukwon nawu Christ. Djal bonj.

10 Yoh, ngaye ngadjaldjare warridj bu ngadjalburrbun Christ, dja mak ngadjare ngaburrbun God nuye kundulkarre kore birrolkkayhweng nawu Christ kore dowengbeh. Dja mak ngaye ngadjare nganekukbelbmerren nuye bu nganedjakbekkan Christ dorrengh, dja ngadjare yiman kayime ngarrowen yiman nungka kurduyimeng.

11 Kunmekbekenh ngadjare bu Christ dja ngaye kore nganedjarrkdoweng wanjh ngaye ngarrolkkan bu yiman Christ dolkkang kore kundowikenh.

Bu Christ Kanmey Kadberre
Philippians 3:12-17

12 Ngaye kuhni minj nganbangmekurduyimerrangimeninj ngardduk, dja med. Minj nganbangmemarnbuyinj bu ngadjalmakniwirrinj dun-

injh, dja med. Ngaye wanjh munguyh ngad-
jalrohrokme kunrayek dorrengh bu kunin-
jkunukenh kore ngayemandeleng. Christ Jesus
korroko ngandarrkidmey wanjh ngaye ngaw-
ernhrohrokme ba bu ngamang nawu kahdjehd-
jenyo kore nungka kurrmeng ngardduk.
13 Mah, nawu karridangerrinj! Minj ngabang-
memayinj nawu kayingkihyo ngardduk. Dja
ngaleng ngaye ngadjalkurduyime kundjalkudji.
Ngaye wanjh ngahdjalbengmidjdanj njalehnjale
rowk kore ngakurduyimi kerrngehkenhni dja
ngadjalrohrokme ba bu ngamang nawu God
kakarrme ngardduk.
14 God ngankayhmeng ngaye bu nganebelb-
merrinj nawu Christ Jesus, ba ngare kore kubolk-
mak heaven. Kunmekbekenh kunu ngaye ngad-
jaldjare ngare kore namakkaykenh duninjh kad-
jehdjenyo ba bu kalukburrk ngahmang.

15 Karridjalwern ngad bininj nawu karrikod-
jkulumak, wanjh karriburrbun bu mandjad kun-
mayali kadberre. Dja nangale kadberre kabur-
rbun kore kunbuyika kunmayali, wanjh kabid-
jawan God nawu kabibengdayhke ba kabengkan
mandjad.
16 Ngad wanjh ngokko karriburrbun kore
mandjad duninjh karrihni, wanjh kunmekbe
ngad munguyh karridjalkurduyimen.

17 Nawu karridangerrinj, ngaye wanjh
munguyh ngahngunjdjikan nawu Christ,
wanjh ngudda ngurriraworrimen birribuyika
bininj dorrengh nawu ngandingunjdjikan
ngaye. Ngurriwernhkurdunan bininj rowk

nawu kabirrikurduyime mandjad yiman ngaye bukkabukkang ngudberre.

Ngad Karridjalmadbun Nawu Christ
Philippians 3:18-21

18 Birridjalmirndewern bininj kabirriwidnan Christ nuye kundulk cross, nawu bedda kabirridjalkurduyime kunwarre. Ngaye yingkihmarneyimeng bu ngabenyolyolmi kunwernhkah ngudberre, dja wanjh bolkkime ngaye wanjh ngayawoyhnalkbun bu ngabenmulewan bedberre.
19 Nawu bedda wanjh yerrekah kabirribularrbuyindan rowk. Yimankek bedda kabirriyime manbu kundjare bedberre, makka wanjh bedberre god. Minj bedda kabirriyeme, dja ngaleng kabirridjalburlumerren yimankek birriyemiyak kore baleh kabirrikurduyime kunwarrekenh bedmandeleng. Munguyh kabirridjalburrbun yehyeng nawu kondah kurorrekenh.
20 Bu ngad, wanjh karridjalburrbun kore kadberre kunred heaven. Wanjh karridjalmadbun dja mak karridjare bu Jesus Christ nawu Kawohrnan Rowk bu kamyawoyhdurndeng kore heavenbeh bu mak kanngehke kadberre.
21 Nungka nawu nawernhdulkarrekimuk duninjh dja kamarnbun yehyeng rowk kayimerran kore nungka kadjare. Wanjh nungka kankukkerrngehmen manu kunburrk kadberre bu kanyemikang kadberre. Nungka kankukmarnbun kadberre bu karriburrkyimerran yiman kayime nungka kunburrk nuye nawu namakkaykenh kore heaven.

4

Kunwok Berrewoneng Ngalbu Daluk Bokenh Philippians 4:1-3

1 Mah nawu karridangerrinj rowk, ngaye
nawu djalwernmarnedjare ngudberre, dja mak
kunmekbekenh bu ngaye ngadjare yawoyhnan
ngudberre. Ngudda nawu ngaye kandidjalnjil-
ngmarnbun dja mak ngaye ngaburlumerren bu
ngudberrekenh! Ngurridjalnin kore ngurridjal-
belbmerrinj nawu Kawohrnan Rowk, yuwn bu
ngurriwarnyakmulewarren. Bu ngaye wanjh
munguyh djalmarnedjare ngudberre.

2 Ngaye ngadjare benbenemarnewokdi
ngunewoneng nawu daluk bokenh kunmekbe
nawu ngunehni, ngudda ngalbu Yuwodia
dja mak ngudda ngalbu Djintikki. Ngaye
ngadjaldjare benbenedjawan ngunewoneng
ngunemayalikudjinin bu kuninjkunukenh
ngudda ngurrikukbelbmerrinj nawu
Kawohrnan Rowk.

3 Yoh, dja djawan ngudda yimak nawu
ngarrdurrkmirri munguyh, bu ngudda yiben-
benebidyikarrmen benemekbe daluk bokenh
nawu ngarridjarrkdurrkmirri bu ngaye dor-
rengh kore kunrayekni duninjh, kunmekbekenh
bu bedda ngandibidyikarrmeng ngaye kore
ngahdurrkmirri manbu manmak kunwokkenh.
Bedda dorrenghni dja nawu Clement dja mak
nawu birribuyika karridurrkmirri. Bedda nawu
kabirringeybimbuyindi kore God nuye djurra bu
kabenmulewan bedda nawu kabirridjalmimbi
munguyh munguyh.

God Ngunwon Kunmodmikenh Nuye
Philippians 4:4-9

4 Mah! Munguyh ngurridjalnjilngmaknin kore
nawu Kawohrnan Rowk! Ngaye yawoyhmarney-
ime ngudberre bu ngurridjalnjilngmaknin!
5 Munguyh ngurrimarneyimerrimen djal yele-
hyeledj ba bu birriwern bininj ngundikurdunan
ngudberre kore ngurriyime. Kunmekbe bu ngur-
riburrbu nawu Kawohrnan Rowk wanjh darnkih
kamre.
6 Yuwn bu ngurrikangewarremen munguyh
kore njalehnjalekenh ngarre. Dja ngaleng ngur-
ridjaldi yiwarrudj dja ngurridjaldjawa God bu
ngurriyimanjbu munguyh kore nungka.
7 Wanjh God ngunwon ngudberre
kunmodmikenh nuye. Minj nangale bininj
kaburrbun manmekbe kunmodmikenh,
dja nungka ngundjalwon bu ngudda
ngurriwoybukwon nawu Christ Jesus, wanjh
kunukka kore manu kunkange dja kunmayali
ngudberre wanjh nungka ngunwernhnahnan.
8 Njalewali mak ngadjare ngayime ngud-
berre nawu karridangerrinj. Baleh kab ngud-
dabu kuninjkunukenh ba bu ngurriburrbun
dja ngurrimayalimarnburren? Wanjh ngur-
ridjalburrbun kore kunwoybukkenh kunmay-
ali ngarre, dja ngurriburrbun kore ngurrikur-
duyime kunmakkenh, dja mak ngurriburrbu
manbu kunmayali manu kankukbelewon, dja
manbu mandjalmakkaykenh. Kab ngurrben-
burrbu kore nawu bininj birrikurdumak, dja
kore manbu mandjalmakkaykenh, dja bininj
nawu kabirrikurduyime manbu njalekenh bininj

birribuyika kabindiburlume. Kuninjkunu kunmakkenh wanjh kunmekbe ngudda ngurridjalburrbu munguyh.

9 Dja mak ngudda wanjh ngurridjalkurduyimen kore ngurriborlhmeng ngayekenh manbu wong ngudberre, dja kore kandibekkabekkang, dja nuk kandikurdunang ngaye. Wanjh ngurridjalkurduyimen rowk. Wanjh God nawu ngunwon kunmodmikenh ngudberre bu ngurridjarrkre.

Paul Yolyolmerrinj Bu God Kabimurrngrayekwon Munguyh
Philippians 4:10-13

10 Ngaye wanjh ngawernhnjilngmak duninjh bu bolkkime ngudda kandiburrbun ngaye munguyh. Ngudda kandiburrbuni ngaye bu kerrngehkenhni ngudda nawu djarreh ngurridi, bu minj njale kandimarnekurduyimeninj.

11 Ngaye wanjh kamak ngahni. Ngaye minj mak ngayawoyhkukburrburren ngayemandeleng. Bu kuninjkunukenh ngaye ngahborlhmi bu ngadjalnjilngmak bu ngaye minj ngamayi nawu ngadjareni.

12 Dja mak yikahwi minj ngaye ngawernhmayinj, yikahwi ngaye ngakarrme wurd nawern. Djal bonj yiman baleh yarrkka, bu yiman kakurduyimerran ngardduk, wanjh kunukka ngaye ngahdjalnjilngmak munguyh. Kunubewu bu mak ngakarrme manwern manme, dja mak yiman bu ngamarrwedowe, wanjh kunukka kunu ngadjalnjilngmak duninjh. Ngaborlhmeng maninjmanu manbu kunmayaliwarlkkayindi!

13 Nawu Kawohrnan Rowk ngandjalwon kun-
ngudj nuye ba bu ngaye ngadjalmarnekurduy-
ime njalenjale rowk munguyh.

Paul yimeng, "Manjbun Ngudberre bu Kandibidyikarrmengkenh."

Philippians 4:14-20

14 Bu kuhni wanjh kunmak bu ngudda ngur-
ridjareminj kandibidyikarrmi kore kunyidkenh
ngardduk.
15 Dja kunbuyika ngayime. Ngudda nawu
ngurrihni kore kabolkngeyyo Philippi, ngudda
ngurriburrbuni bu kunmekbe ngaye ngan-
marnekurduyimerrangeni kore kerrngehkenh
bu ngarredjingmey ngahyolyolmi manbu kun-
wok kunmak ngudberre. Bu kunmekbe bolky-
imi, ngaye wanjh ngahbolkbawong kore kunred
Macedonia, dja minj nangale bininj nawu yiwar-
rudj bedberre ngandikukwoyinj nawu money.
Dja ngaleng ngudda ngurridjalkudjini nawu yi-
warrudj ngudberre bu kandibidyikarrmi ngaye.
16 Dja warridj, bu ngaye ngadjalni kore kunred
Thessalonica dja money yak, wanjh ngudda
kandimarnemunkeweyi money bu ngaye kan-
didjalbidyikarrmi bu bokenhkah dja mak bu
danjbikkah.
17 Ngaye minj djahdjawan bu kunwarddekenh
ngudberre bu bolkkime. Dja ngaleng ngaye
ngadjaldjare God ngunmarnbun ngudberre bu
ngunwon nuye namakmak kore ngudda ngurrid-
jalweymakmen munguyh.
18 Kaluk ngaye wanjh kamak bu ngahkarrme
bolkkime kore nguddakenh, kunubewu mak

ngakarrme nawu wurd nawern! Namekbe nawu Epaphroditus bu ngurrimunkeweng wanjh kumkang nawu ngurrikukwong ngaye ngardduk wanjh nganwong rowk. Wanjh kunukka yiman kayime ngudda ngurriwon God burudjang rerrih, nawu namakkaykenh nuye yiman kayime manjmakkenh duninjh kahmarnerung kore nungan nuye.

19 Yiddok ngudda mak ngurridjare bu ngudmandeleng ngudberrekih, wanjh God nawu ngardduk kahkarrme namakkaykenh duninjh nawu yehyeng rowk kore heavenbeh, wanjh ngunwon ngudberre kore ngurribelbmerrinj nawu Christ Jesus.

20 Mah. Ngad wanjh karridjalburlumen God nawu Kornkumo kadberre bu munguyh djal munguyh. Wanjh bonj.

Paul Benmarneyimeng Kunmakkenh
Philippians 4:21-23

21 Ngurrbenmarneyimen kunwok kunmak bedberre birribuyika nawu bininj nuye God nawu nungan nuyekih Christ Jesus. Nawu karridangerrinj rowk kondah ngarridjarrkni ngaye dorrengh ngundimarnewokmunkewerren bu kunwok kunmak ngudberre.

22 Birriwern bininj nuye God ngundimarneyime kunwok kunmak ngudberre. Ngayime bininj nawu kabirrihni kore kunrurrk nuye nawu Caesar.

23 Ngaye ngadjare Jesus Christ bu kahni kore kunmalng ngudberre. Amen.

God Nuye Kunwok
The Holy Bible in the Kunwinjku language of Australia

copyright © 2018 Bible Society of Australia

Language: Kunwinjku (Gunwinggu)

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.
You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2023-10-09

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 1 Oct 2024 from source files dated 31 Aug 2023
1e76c3c7-fc1a-5488-bdac-9a98d749a074